Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/1774

18.12.2025.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2025/1774

(2025. gada 28. augusts)

par Deleģētās regulas (ES) 2021/1078 grozījumiem attiecībā uz *InvestEU* investīciju vadlīnijās noteiktajām stratēģiskajām investīcijām aizsardzībā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 ([1]), un jo īpaši tās 8. panta 9. punktu,

tā kā:

(1) Programmas *InvestEU* mērķis ir atbalstīt finansēšanas un investēšanas darbības, kas veicina Regulas (ES) 2021/523 3. un 8. pantā un II pielikumā izklāstīto Savienības politisko mērķu sasniegšanu. Šo finansēšanas un investēšanas darbību mērķis cita starpā ir atbalstīt militārās rūpniecības attīstību, lai veicinātu Savienības stratēģisko autonomiju.

(2) Ievērojot Regulas (ES) 2021/523 14. panta 1. punkta d) apakšpunktu, finansēšanas un investēšanas darbībām katrā politikas logā, kas norādīts minētās regulas 8. pantā, ir jāatbilst investēšanas vadlīnijām, kas izklāstītas Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2021/1078 ([2]) pielikumā (pašreizējās "investēšanas vadlīnijas"), un pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/523 8. panta 3. un 10. punktu. Attiecībā uz stratēģiskām investīcijām aizsardzībā minētajās investēšanas pamatnostādnēs ir noteikti ierobežojumi attiecībā uz galasaņēmējiem, kurus kontrolē treša valsts vai trešu valstu subjekti, un galasaņēmējiem, kuru izpildvadība ir ārpus Savienības, lai aizsargātu Savienības un dalībvalstu drošību.

(3) Kopīgajā baltajā grāmatā "Eiropas aizsardzība – Gatavība 2030" ([3]) ir uzsvērta neatliekamā nepieciešamība uzlabot Savienībā iedibināto uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu un vidējas kapitalizācijas sabiedrību, piekļuvi kapitālam, lai tie varētu savus risinājumus ieviest rūpnieciskos mērogos un virzīt rūpniecības izaugsmi, ko Savienība cenšas panākt. Finanšu nozarē aug interese par aizsardzību. Taču aizsardzības nozare vēl aizvien ir nepietiekami apkalpots tirgus, kam par iemeslu ir arī ierobežojumi publisko un privāto finanšu iestāžu investīciju politikā. Lai risinātu šīs problēmas, ir svarīgi pilnībā mobilizēt *InvestEU* potenciālu aizsardzības nozares atbalstam.

(4) Pamatojoties uz atsauksmēm, kas saņemtas no ieinteresētajām personām sabiedriskajā apspriešanā un apspriešanās ar *InvestEU* īstenošanas partneru un dalībvalstu mērķgrupās, šķiet, ka ierobežojumi, kas noteikti pašreizējās investēšanas pamatnostādnēs attiecībā uz stratēģiskajām investīcijām, var kavēt fonda *InvestEU* izvēršanu aizsardzības nozares atbalstam. Tāpēc pašreizējām pamatnostādnēm būtu jāgūst labums no mērķtiecīgām izmaiņām, lai tās būtu pilnībā pielāgotas *InvestEU* specifikai, proti, budžeta garantijai, ko īsteno netiešā pārvaldībā. Ierosinātās izmaiņas atvieglos *InvestEU* izvēršanu aizsardzības nozares atbalstam, vienlaikus saglabājot pietiekamus aizsardzības pasākumus stratēģiskām investīcijām aizsardzībā saskaņā ar Regulu (ES) 2021/523.

(5) To stratēģisko investīciju tvērums aizsardzības jomā, uz kurām attiecas ierobežojumi, pašreizējās investēšanas pamatnostādnēs ir definēts kā aizsardzības tehnoloģijas un ražojumi, kas noteikti Eiropas Aizsardzības fonda gada darba programmā. Šī definīcija rada nevajadzīgu sarežģītību un juridisku nenoteiktību, ņemot vērā Eiropas Aizsardzības fonda darba programmas mainīgo raksturu. Šī darbības joma jāracionalizē, atsaucoties uz investīcijām aizsardzības tehnoloģijās un ražojumos, kas galvenokārt izstrādāti militāriem lietojumiem. Vienkāršošana uzlabotu paredzamību *InvestEU* īstenošanas partneriem un finanšu starpniekiem, nodrošinot tiem skaidru metodiku, kā noteikt, vai uz galasaņēmējiem attiecas ierobežojumi, kas saistīti ar trešām valstīm, tostarp precizēt, kā ierobežojumi attiecas uz tehnoloģijām militārām un civilām vajadzībām (divējādai izmantošanai).

([1]) OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/1078 (2021. gada 14. aprīlis), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523, nosakot investīciju pamatnostādnes fondam *InvestEU* (OV L 234, 2.7.2021., 18. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1078/oj).
([3]) JOIN/2025/120 final, 2025. gada 19. marts.

(6) Pašreizējās investēšanas pamatnostādnēs noteikts: lai subjekts, ko kontrolē treša valsts, vai trešu valstu subjekti būtu atbalsttiesīgi, tiem ir jāpierāda, ka dalībvalsts, kurā tas iedibināts, ir apstiprinājusi garantiju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/697 ([4]) par Eiropas Aizsardzības fonda izveidi noteiktajiem principiem attiecībā uz atbalsttiesīgajiem subjektiem. Šis noteikums nav pielāgots *InvestEU* specifikai un ierobežo finansējuma izmantošanu. Garantijas, ko saskaņā ar aizsardzības programmu apstiprinājusi dalībvalsts, kura saņēmusi finansiālu Savienības iemaksu, šķiet pietiekamas, lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu drošību fonda *InvestEU* kontekstā. Īpaši *InvestEU* darbības kontekstā garantija būtu jāiesniedz tikai subjektiem, kuri nespēj izpildīt šos kritērijus. Šā grozījuma mērķis ir precizēt fonda *InvestEU* īstenošanu, lai atbalstītu subjektus, kuri iedibināti Savienībā un ir ārpussavienības subjektu kontrolē. Tādas garantijas attiecīgā gadījumā var balstīties uz riska mazināšanas pasākumiem, ko noteikusi dalībvalsts, kura veic izvērtēšanu attiecībā uz kontroles iegūšanu pār tādiem tiesību subjektiem, ko veic cita treša valsts vai cits trešas valsts subjekts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/452 ([5]) nozīmē, vai par labu tādai dalībvalstij.

(7) Pašreizējās investēšanas pamatnostādnēs ir noteikts, ka stratēģisko investīciju aizsardzībā ierobežojumi, kas attiecas uz galasaņēmēju kontroli, attiecas arī uz to piegādātājiem un apakšuzņēmējiem. Plašā piemērošanas joma nav pielāgota *InvestEU* sniegtā finansējuma veidam un var ar nevajadzīgu administratīvu slogu kavēt *InvestEU* finansējuma izmantošanu. Lai vienkāršotu *InvestEU* finansēšanas administratīvo procesu un nodrošinātu, ka *InvestEU* finansējuma atbilstības nosacījumi ir pielāgoti parāda un pašu kapitāla finansēšanas instrumentiem, investēšanas pamatnostādnēs būtu jāsvītro atsauce uz piegādātājiem gadījumos, kad kontroli veic trešas valstis.

(8) Pašreizējās stratēģisko investīciju pamatnostādnēs noteiktie ierobežojumi līdz nevajadzīgam līmenim ierobežo to subjektu tiesīgumu, kuri iedibināti asociētās trešās valstīs vai kurus kontrolē asociētas trešas valstis vai trešu valstu subjekti. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret subjektiem, kas iedibināti Savienībā un programmas *InvestEU* asociētā trešā valstī, un saskaņotu principu attiecībā uz atbalsttiesīgajiem subjektiem, kas noteikti Eiropas Aizsardzības fondā, kā arī citās aizsardzības programmās, kurās Savienība ir finanšu ieguldītāja, pašreizējās investēšanas pamatnostādnes būtu pielāgojamas, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti ierobežojumi subjektiem, kuri ir iedibināti vai kurus kontrolē neasociētas trešas valstis vai trešu valstu subjekti.

(9) Atbilstīgi tagadējām investīciju pamatnostādnēm līdz pieciem gadiem pēc finansējuma galīgās izmaksāšanas stratēģisko aizsardzības investīciju galasaņēmēji nevar piešķirt ekskluzīvu licenci vai nodot intelektuālā īpašuma tiesības uz saistītajām kritiskām tehnoloģijām un tehnoloģijām, kas ir būtiskas Savienības un tās dalībvalstu drošības interesēm, kuras tieši izriet no minētajām stratēģiskajām investīcijām, trešajām valstīm vai trešo valstu subjektiem, izņemot gadījumus, kad to ir apstiprinājusi dalībvalsts, kurā galasaņēmējs ir iedibināts. Minētā noteikuma īstenošana rada būtiskas problēmas un sastrēgumus dalībvalstīs un tādējādi kavē *InvestEU* izvēršanu aizsardzības atbalstam, prasot dalībvalstīm īstenot jaunus kontroles veidus papildus pastāvošajiem mehānismiem, piemēram, militāro preču eksportam vai ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanai. Lai pārvarētu šīs grūtības, pašreizējās investīciju pamatnostādnes būtu jāgroza, nodrošinot, ka uz saņēmējiem attiecas tikai pastāvošie kontroles mehānismi, ko īsteno dalībvalstis, kurās tie ir iedibināti, bet uz finansēšanas un investēšanas darbību attiecas ES garantija.

(10) Tāpēc Deleģētā regula (ES) 2021/1078 attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Deleģētās regulas (ES) 2021/1078 pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79 I, 21.3.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2025. gada 28. augustā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Deleģētās regulas (ES) 2021/1078 pielikuma 2.10. punktu aizstāj ar šādu:

"2.10.**Stratēģiskas investīcijas**

InvestEU finansēšanas vai investēšanas darbības var veicināt Savienībai stratēģiski svarīgas darbības, kā noteikts Regulas (ES) 2021/523 8. panta 3. punktā. Tādas darbības tiks uzskatītas par stratēģiskām investīcijām, ja tās:

a) attiecas uz projektiem un galasaņēmējiem, kas saistīti ar Savienības un tās dalībvalstu vai ar programmu *InvestEU* asociētu valstu ("asociētas valstis") drošības vai sabiedriskās kārtības riskiem, sevišķi ar investīcijām aizsardzības un kosmosa jomā un kiberdrošībā:

   i) aizsardzības jomā – investīcijas tehnoloģijās un ražojumos, kas galvenokārt izstrādāti militārām vajadzībām;

   ii) kosmosa jomā – investīcijas šādos ražojumos:

      — atompulksteņi (arī "Galileo" pozicionēšanas sistēmām),

      — stratēģiskās nesējraķetes (ieskaitot kosmiskās nesējraķetes Savienības kontrolētām kosmiskajām sistēmām),

      — ražojumi kosmosam, kas uzskaitīti sarakstā, par kuru katru gadu lemj Komisija un paziņo Valdei;

   iii) kiberdrošības jomā – investīcijas, kas vērstas tikai uz kiberdrošības rīku un risinājumu izstrādi un izvēršanu, arī gadījumos, kad tās ir daļa no digitālo tīklu un datu infrastruktūras uzstādīšanas vai atjauninašanas;

   vai

b) veicina Savienības noturību jomās, kas tai ir stratēģiski svarīgas, kā noteikts 6.1.1.8., 6.2.1.1. un 6.4.1.1. iedaļā, atbalstot un stiprinot stratēģiskās vērtības ķēdes un uzturot un pastiprinot Savienībai stratēģiski svarīgas darbības, ieskaitot svarīgus projektus visas Eiropas interesēs (*IPCEI*), kritiskās infrastruktūras, transformatīvo tehnoloģiju, revolucionāru inovāciju un uzņēmumu un patērētāju izejresursu jomās.

Attiecībā uz tiešajām darbībām īstenošanas partneris nodrošina, ka stratēģiskās investīcijas atbilst turpmākajos punktos noteiktajiem ierobežojumiem. Attiecībā uz netiešajām darbībām īstenošanas partneris līgumā paredz, ka atbilstību tiem pašiem ierobežojumiem nodrošina finanšu starpnieks.

Ierobežojumi attiecas uz galasaņēmējiem, kuriem atbilst pirmās rindkopas a) punkts, izņemot tiešas darbības, kuru vērtība ir mazāka par 10 000 000 EUR, un darījumus tādu netiešu darbību ietvaros, kuru vērtība ir mazāka par 10 000 000 EUR.

Šajā iedaļā noteikto ierobežojumu piemērošanā:

a) "kontrole" ir spēja tiesību subjektu tieši vai netieši izšķirīgi ietekmēt ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību;

b) "vadības izpildstruktūra" ir tiesību subjekta struktūrvienība, kas iecelta saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas attiecīgā gadījumā atskaitās izpilddirektoram vai jebkurai citai personai, kurai ir līdzvērtīgas lemšanas pilnvaras, un kas ir pilnvarota noteikt tiesību subjekta stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību, un kas pārrauga un uzrauga vadības lēmumu pieņemšanu;

c) "neasociētas trešas valsts" subjekts ir tiesību subjekts, kurš iedibināts neasociētā trešā valstī, vai – ja iedibināts Savienībā vai kādā asociētā trešā valstī – tāds tiesību subjekts, kura izpildvadība atrodas neasociētā trešā valstī. Juridiskās personas uzņēmējdarbības vietu nosaka pēc juridiskās adreses.

Galasaņēmēja, uz kuru attiecas pirmās daļas a) apakšpunkts, izpildvadība ir Savienībā vai asociētā valstī, un to nekontrolē neasociēta treša valsts vai neasociētu trešo valstu subjekti.

Ja galasaņēmējs, uz kuru attiecas pirmās daļas a) punkts, ir iesaistīts stratēģiskā investīcijā 5G savienojamības jomā, pasākumus un riska mazināšanas plānus saskaņā ar 5G kiberdrošības rīkkopu (*) piemēro arī tā piegādātājiem. Tādi piegādātāji ir, piemēram, telesakaru iekārtu tirgotāji un ražotāji un citi piegādātāji, kas ir trešas personas, piemēram, mākoņpakalpojumu infrastruktūras pakalpojumu sniedzēji, pārvaldīto pakalpojumu sniedzēji, sistēmu integrētāji, līgumslēdzēji drošības un apkopes jomā un pārraides iekārtu ražotāji.

Izņēmuma kārtā tiesību subjekts, uz kuru attiecas pirmās daļas a) apakšpunkts un kurš ir iesaistīts stratēģiskā investīcijā aizsardzībā, kura izpildvadība atrodas Savienībā vai asociētā valstī un kuru kontrolē neasociēta treša valsts vai neasociētas trešas valsts subjekts, ir tiesīgs būt par saņēmēju vienā no šiem gadījumiem:

— tas pierāda, ka ir saņēmis garantiju, ko apstiprinājusi dalībvalsts vai asociētā valsts, kurā tas iedibināts, saskaņā ar aizsardzības programmu, kas saņēmusi finansiālu ES iemaksu (**),

— tas pierāda, ka konkrēti darbības mērķiem ir laicīgi saņēmis garantiju, ko apstiprinājusi dalībvalsts vai asociētā valsts, kurā tas iedibināts. Garantija nodrošina, ka tāda tiesību subjekta iesaiste darbībā nav pretrunā ne Savienības, ne tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts atbilstīgi KĀDP, ievērojot LES V sadaļu, ne Regulas (ES) 2021/523 3. pantā izklāstītajiem mērķiem. Garantija pirmām kārtām pamato, ka darbības vajadzībām: ir ieviesti pasākumi, kas nodrošina, ka:

  i) galasaņēmēja kontrole netiek īstenota tādā veidā, kas iegrožo vai ierobežo tā spēju veikt darbības finansētos aizsardzības pasākumus; un

  ii) tiek novērsta neasociētas trešas valsts vai neasociētas trešas valsts subjekta piekļuve konfidenciālai vai slepenotai informācijai par darbības finansētajiem aizsardzības pasākumiem un darbiniekiem vai citām personām, kuras iesaistītas darbībā, ir dalībvalsts vai asociētas valsts dota valsts drošības pielaide saskaņā ar valsts normatīvajiem aktiem.

Izņēmuma kārtā tiesību subjekts, uz kuru attiecas pirmās daļas a) apakšpunkts un kurš ir iesaistīts stratēģiskā investīcijā kosmosā, kura izpildvadība atrodas Savienībā vai asociētā valstī un kuru kontrolē neasociēta treša valsts vai neasociētas trešas valsts subjekts, ir tiesīgs būt par galasaņēmēju, ja saņēmis Komisijas atbrīvojumu, kas piešķirts saskaņā ar attiecīgajos Regulas (ES) 2021/696 noteikumos izklāstītajiem principiem, kuri attiecas uz atbalsttiesīgiem subjektiem.

Īstenošanas partnerim jāpaziņo Komisijai par visiem izņēmumiem, kas piešķirti attiecībā uz šajā 2.10. iedaļā noteiktajiem ierobežojumiem.

Kamēr finansēšanas un investīciju darbību aptver ES garantija, galasaņēmējs, uz kuru attiecas pirmās daļas a) punkts, saņem attiecīgos apstiprinājumus no dalībvalstīm vai asociētas valsts, kurā tas iedibināts, esošajā valsts noteiktajā kārtībā, lai neasociētām trešām valstīm vai neasociētu trešu valstu subjektiem nodotu īpašumtiesības vai ekskluzīvi licencētu intelektuālā īpašuma tiesības, ja tādas tiesības tieši ceļas no minētajām darbībām."

_____

(*) TID sadarbības grupa, Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures, 01/2020, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468.

(**) Te cita starpā ietilpst šādas programmas:

— Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1092 (2018. gada 18. jūlijs), ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu, lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju (OV L 200, 7.8.2018., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj),

— Regula (ES) 2021/697,

— Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1525 (2023. gada 20. jūlijs) par munīcijas ražošanas atbalstīšanu (ASAP) (OV L 185, 24.7.2023., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj),

— Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/2418 (2023. gada 18. oktobris), ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (EDIRPA) (OV L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj),

— Padomes Regula (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (SAFE) (OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj)."